

Sygn. akt II KK 166/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 czerwca 2017 r.,

sprawy **D. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i innych

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 grudnia 2016 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt XII K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt XII K (...), Sąd Okręgowy w W. uznał D. M. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 200 złotych.

W apelacji od całości tego wyroku obrońca oskarżonego zarzucił rażąco obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 2 § 2, 5 § 2, 410, 424 § 1 oraz art. 7 k.p.k. poprzez dowolne przyjęcie, że dowody w sprawie, w tym zeznania pracowników hotelu T. opinie z zakresu antropologii, opinia z zakresu połączeń telefonicznych, zeznania świadków – pracowników Banku [...], opinia biegłych z zakresu bankowości, a w szczególności jedyny dowód co do sprawstwa oskarżonego – depozycje R. D. z postępowania przygotowawczego są wiarygodne, opisane w nich okoliczności nie budzą wątpliwości, wobec braku wszechstronnego, rzetelnego, bezstronnego i przekonującego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, które mają wpływ na uznanie ich za wiarygodne i wystarczające dla przypisania oskarżonemu sprawstwa zarzuconego mu czynu, poprzez pominięcie, iż wyjaśnienia R. D. z postępowania przygotowawczego:

a. zostały złożone pod wpływem organów prowadzących postępowanie, o czym wyjaśniał i zeznawał R. D.;

b. nie mogły zostać zweryfikowane przez Sąd i strony z uwagi na jego postawę procesową;

c. nie znajdują żadnego potwierdzenia w innych obiektywnych dowodach w zakresie sprawstwa oskarżonego;

d. zostały zaprzeczone ze wskazaniem, że nie odzwierciedlają rzeczywistego przebiegu inkryminowanego zdarzenia;

e. zostały złożone przez podejrzanego i stąd nie ponosił on żadnej odpowiedzialności za ich nieprawdziwą treść;

f. składane były pod wpływem alkoholu, przez osobę uzależnioną od wielu lat od alkoholu i pijącą w ciągach;

2. art. 6, 7 oraz 192 § 2 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia w zakresie sprawstwa i winy oskarżonego o depozycje R. D., złożone w postępowaniu przygotowawczym bez udziału biegłego psychologa w sytuacji, gdy jego stan zdrowia, związany z uzależnieniem od alkoholu, budzi uzasadnione wątpliwości, co do zdolności postrzegania i odtwarzania spostrzeżeń;

3. art. 397 § 4 i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie wątpliwości co do użytkownika telefonu o nr (...) na niekorzyść oskarżonego, mimo zakreślenia oskarżycielowi terminu w trybie art. 397 § 1 k.p.k. na ustalenie użytkowników telefonów o numerach (...), (...) oraz (...) na okres od 1 marca 2011 r. do 13 kwietnia 2011 r. poprzez powołanie się przy przypisywaniu sprawstwa na niekategoryczną opinię biegłego z zakresu połączeń telefonicznych, co do użytkownika tegoż telefonu.

W następstwie powyższych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2016 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Wyrok ten został zaskarżony w całości kasacją obrońcy skazanego. Skarżący, powołując się na treść art. 523 § 1 k.p.k., zarzucił rażące naruszenia prawa, które miały wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niepełną kontrolę odwoławczą apelacji poprzez brak wnikliwego i prawidłowego rozważenia wszystkich stawianych w niej zarzutów i podniesionych w motywach argumentów, w sposób znajdujący wyraz w motywach wyroku, a mianowicie do zarzutów naruszenia:

a. art. 7, 410 i 424 § 1 pkt 1 k.p.k. prowadzących do błędnych ustaleń faktycznych dotyczących depozycji R. D. – zarzut z pkt II.1 apelacji;

b. art. 6, 7 oraz 192 § 2 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia w zakresie sprawstwa i winy o depozycje R. D., złożone w postępowaniu przygotowawczym bez udziału biegłego psychologa w sytuacji, gdy jego stan zdrowia, związany z uzależnieniem od alkoholu, budził uzasadnione wątpliwości, co do zdolności postrzegania i odtwarzania spostrzeżeń również na etapie postępowania przygotowawczego – zarzut z pkt II.2 apelacji;

c. art. 397 § 4 i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie wątpliwości co do użytkownika telefonu o nr (...) na niekorzyść skazanego, mimo zakreślenia oskarżycielowi terminu w trybie art. 397 § 1 k.p.k. na ustalenie użytkowników telefonów o numerach (...), (...) oraz (...) na okres od 1 marca 2011 r. do 13

kwietnia 2011 r. poprzez powołanie się przy przypisywaniu sprawstwa na niekategoryczną opinię biegłego z zakresu połączeń telefonicznych, co do użytkownika tegoż telefonu – zarzut z pkt II.3 apelacji.

Kierując się powyższym skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, względnie uniewinnienie skazanego od zarzucanego mu czynu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Regionalnej w [...]. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Zarzuty podniesione w kasacji nie nasuwają zastrzeżeń z formalnego punktu widzenia, ponieważ odnoszą się do czynności Sądu odwoławczego i w konsekwencji do wydanego przez ten Sąd orzeczenia. Rzecz jednak w tym, że pomijając zarzut z pkt c kasacji, są one niezasadne w stopniu oczywistym.

Podstawowym obowiązkiem Sądu odwoławczego jest rozważenie wszystkich zarzutów i wniosków wskazanych w środku odwoławczym (art. 433 § 2 k.p.k.), a w odniesieniu do uzasadnienia orzeczenia – podanie czym sąd się kierował wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za zasadne albo niezasadne. Lektura wywodów uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego dowodzi – wbrew stanowisku obrońcy skazanego, że Sąd ten rozpoznał podniesione w apelacji zarzuty obraży art. 7, 410 i 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 6, 7 oraz 192 § 2 k.p.k. Mimo rozbudowanej motywacyjnej części kasacji oraz liczby rzekomo naruszonych przepisów, rzecz sprowadza się do kwestionowania miarodajności i wiarygodności pochodzących z postępowania przygotowawczego wyjaśnień R. D., które stały się zasadniczą podstawą dokonanych ustaleń faktycznych. Sąd Apelacyjny odniósł się do tych kwestii na stronach 21 - 25 uzasadnienia swojego orzeczenia. Nie dostrzegając potrzeby powtarzania zawartego tam wyводу należy przypomnieć, że Sądy obu instancji nie straciły z pola widzenia okoliczności, że wyjaśnienia D. w fazie sądowej uległy zmianie, a także tego, iż z powodu postawy procesowej tego oskarżonego – odmowy odpowiedzi na pytania, a w późniejszej fazie odmowy składania zeznań (k - 2243) ani Sąd ani strony nie mogły tej kwestii procesowo zweryfikować. Wiążąca ocena

dowodów należy do wyłącznej kompetencji orzekającego w sprawie sądu. Uznanie wyjaśnień D. z postępowania przygotowawczego za wiarygodne mieści się w ramach swobodnej oceny dowodów i zostało należycie uzasadnione. Odmienne stanowisko obrońcy skazanego zmierza raczej do zakwestionowania ustaleń faktycznych niż do wykazania rażącego naruszenia prawa w postaci obrazy zasady swobodnej oceny dowodów. Warto przy tym przypomnieć, że R. D. został zatrzymany we wczesnych godzinach rannych w dniu 10 maja 2012 r. (k - 727). Następnie przesłuchano go w charakterze świadka i okazywano tablice poglądowe (k - 730 - 731 i 742 - 746). Potem, po przedstawieniu mu zarzutów, przesłuchano go jako podejrzanego (k - 755 - 761). Czynność ta została przeprowadzona przez prokuratora i trwała od 14,00 do 16,50. Kolejne wyjaśnienia zostały złożone przez D. następnego dnia, w toku posiedzenia w przedmiocie wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania (k - 810 - 811). Ani przed prokuratorem ani przed sądem R. D. nie skarżył się na złe samopoczucie, czy też na złe traktowanie przez funkcjonariuszy Policji. Pierwsza taka informacja pojawiła się dopiero na rozprawie w dniu 27 maja 2013 r. (k - 1214 - 1215), a więc po przeszło roku od kwestionowanych wypowiedzi procesowych. Nic zatem dziwnego, że zmienione wyjaśnienia D. uznane zostały za niewiarygodne przez Sąd pierwszej instancji, a ocenę tę podzielił Sąd Apelacyjny. Ponadto niekorzystne dla skazanego wyjaśnienia D. nie były gołosłowne, bowiem poddawały się weryfikacji przez pryzmat zgromadzonych dowodów i poszlak procesowych – m.in. nie ulega przecież wątpliwości, że osoba posługująca się nazwiskiem skazanego wynajęła pokój hotelowy, w którym D. uczył się odtworzenia podpisu K. M.. W konsekwencji oznacza to, że Sąd odwoławczy należycie rozpoznał zarzut obrazy art. 7 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., a także naruszenia art. 410 k.p.k. (w odniesieniu do ostatniego z wymienionych przepisów trudno dociec, które z dowodów ujawnionych na rozprawie nie zostały wzięte pod uwagę, albo, które z ustalonych faktów nie znajdują wsparcia w całokształcie okoliczności ujawnionych na rozprawie).

Oczywiście bezzasadny jest także zarzut obrazy art. 6, 7 i 192 § 2 k.p.k. Po pierwsze, do kwestii tej Sąd odwoławczy odniósł się na stronie 24 uzasadnienia swojego orzeczenia, a po drugie, wskazany przez skarżącego przepis art. 192 § 2 k.p.k. odnosi się do przesłuchania świadka, a wypowiedzi D. pochodzące z

postępowania przygotowawczego, stanowiące podstawę ustaleń faktycznych, składane były przez niego w charakterze podejrzanego.

Ma rację skarżący, że Sąd odwoławczy nie odniósł się, przynajmniej wprost, do zarzutu zawartego w pkt c apelacji, co uznać należy za rażące naruszenie prawa w świetle art. 433 § 2 k.p.k. Dla skuteczności kasacji wymagane jest jednak, poza wykazaniem rażącego naruszenia prawa, stwierdzenie możliwości istotnego wpływu takiego uchybienia na treść skarżonego wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.). W rozważanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, by zaniechanie Sądu Apelacyjnego mogło mieć jakikolwiek wpływ na treść wyroku. Jeśli bowiem przyjąć, że wyjaśnienia D. są wiarygodne, to kwestia niemożności stanowczego przypisania użytkowników do poszczególnych numerów telefonicznych jawi się jako marginalna albo wręcz bez znaczenia. Zatem i ten zarzut ostatecznie okazał się oczywiście bezzasadny.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie.